

TUUSULAN PALVELUVERKKO

Sinua varten.

TUUSULA

Elämää Tuusulassa.

**Tuusula
rakentaa
palvelu-
verkkoaan
ennätysvauhdilla**
s. 4

Päiväkoti Martta Wendelin avautui s. 2
Härskivestä unelmien koti s. 6
Asumisneuvontaa seniori-ikäisille s. 9
Näkymätön työ näkyväksi s. 13

Teksti ja kuvat: Timo Nurmi

Martta Wendelin avasi ovensa lapsille

Tuusulan suuren palveluverkkouudistuksen ensimmäisenä kohteena valmistui Päiväkoti Martta Wendelin. Puurakenteinen ja ympäristöystävällinen rakennus otettiin käyttöön elokuun alussa. Se tarjoaa päiväkotipaikan noin 200 tuusulalaislapselle. Suunnittelussa ja rakentamisessa on alusta alkaen ollut tavoitteena lasten hyvinvoinnin varmistava ja oppimista edistävä kokonaisuus.

Rakennus valmistui aikataulussaan, ja alkusyksy on ollut kiireistä viimeistelyn ja arkeen totuttautumisen aikaa.

– Toiminta on lähtenyt liikkeelle todella kivasti. Lapsimäärä on kasvanut vähitellen, ja toimintamalleja on hiottu koko ajan sulavammiksi. Pääsimme aloittamaan yhteistyön henkilökunnan kanssa hyvissä ajoin, sillä heidät valittiin tehtäviinsä jo yli vuosi sitten. Halusimme myös osallistaa tulevat työntekijät rakennuksen ja sen toimintojen suunnitteluun. Nyt toiminnan käynnistyttyä teemme tarvittavaa hienosäätöä saadaksemme kaiken hoitumaan mahdollisimman kitkattomasti, selvittää Päiväkoti Martta Wendelinin johtajana sen aloittaessa toiminut **Piia Malkki**.

Joustava ja muuntuva rakennus

Hyrylässä Pähkinämäentiellä sijaitseva päiväkotitoimitettiin monikäyttöisyyden ja muuntojoustavuuden periaatteella. Kaksikerroksisessa rakennuksessa on neljä siipeä, kaksi kummassakin kerroksessa. Ne ovat kuin neljä pientä päiväkotia, jotka tuovat isoon kokonaisu-

teen kodinomaisuutta. Peruseriaate on, että pienimmät lapset viettävät aikaa ensimmäisessä kerroksessa, ja kakkoskerros on hieman varttuneempien lasten maailmaa.

– Tiloissa on pystytty hienosti ottamaan huomioon lasten ja varhaiskasvatuksen tarpeet, kun talo on suunniteltu nimenomaan päiväkodiksi. Monia meidän toiveita on pystytty toteuttamassa tässä rakennuksessa. Yksi käyttäjien toive oli rappu, jossa voi talvella odotella muita kavereita ilman että tulee hiki toppavaatteissa, kertoo Piia Malkki.

Päiväkodin kaikkia tiloja hyödynnetään pitkän päivän, sillä toiminta on jaettu pienryhmiin. Samalla kun osa lapsista menee vaikkapa pihalle leikkimään, toinen ryhmä voi touhuta sisätiloissa ja kolmas valmistautua ruokailuun. Tätä varten Martta Wendelinissä on tilava ravintola.

– Meillä on ravintola Helmi ja kabinetti Rubiini. Haluamme puhua nimenomaan ravintolasta eikä ruokalasta. Ruokahetki on osa kasvatusa. Lapset siirtyvät syömään porrastetusti ryhmä kerrallaan, ja kun ruokailulle on varattu oma tilansa, leikkeihin liittyvät tavarat voi syömisen ajaksi jättää paikoilleen siipiosissa oleviin ryhmätiloihin.

Syömisen jälkeen lapsilla on mahdollisuus levätä. Tätä varten päiväkodissa on kaappisänkyjä sekä patjakaapit, jotka mahdollistavat tilan monipuolisen käytön lepoaikojen ulkopuolella ja ovat

Tiloissa on pystytty hienosti ottamaan huomioon lasten ja varhaiskasvatuksen tarpeet.

ergonomisia henkilökunnalle. Rentoutumiseen ja silmien sulkemiseen houkuttelevat myös rakennuksen aistihuoneessa olevat riippumattomaiset joogaliinat, joihin voi uppoutua kuin pieneen pesään.

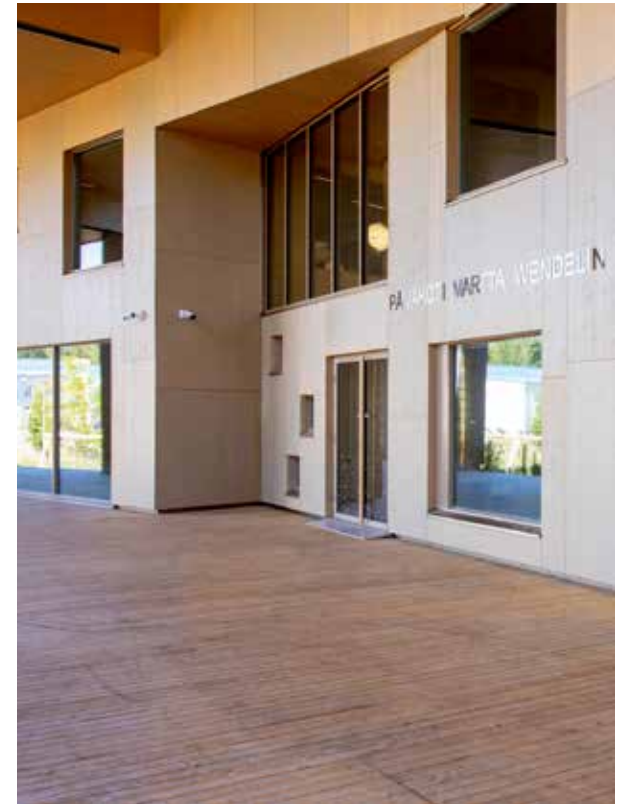
Avaruutta ja luonnonvaloa

Puurakenteisen päiväkodin sisäpinnat on toteutettu vaaleilla väreillä. Avaraa ja valoisaa vaikutelmaa täydentävät isot ikkunat, joista pääsee runsaasti luonnonvaloa sisään. Nimensä rakennukselle antaneen Martta Wendelinin taidetta on joka puolella taloa, näkyvimmin lasisten väliseinien ruuduissa, joissa ne toimivat myös törmäysteippauksena eli varoittamassa läpinäkyvistä seinäpinnoista. Lapset ovat kuvien keskellä liikkeessään osa Martan taidetta, kuvailee Piia Malkki.

– Rakennus on ihastuttanut kaikkia tiloihin tutustuneita. Puu on vahvasti läsnä. Materiaalina käytetään massiivipuisia CLT-elementtejä, ja rakennuksen ulkovooraus on sään vaihteluja kestävää lehtikuusipaneelia.

Ympäristöystävällisyys ja kestävyys on huomioitu alusta alkaen. Päiväkoti onkin rakennettu Joutsenmerkin kriteerien mukaisesti. Valituilla rakennusmenetelmillä ja -materiaaleilla tavoitellaan energiätehokkuutta, ekologisuutta ja hyvää sisäilmanlaatua. Rakennuksen sijainti on tarkkaan harkittu, ja ilmanlaatua sekä melua tutkimalla varmistettiin, että paikka

Toiminta on lähtenyt liikkeelle todella kivasti. Nyt tehdään enää hienosäätöä.

on hyvä ja turvallinen lapsille. Joutsenmerkki kiinnitettiin päiväkodin ulkoseinään elo-syyskuun vaihteessa järjestetyssä tilaisuudessa.

Myös päiväkodin piha on suunniteltu huolellisesti turvalliseksi ja lapsia aktivoivaksi ympäristöksi. Tontilla olevaa puustoa säilytettiin mahdollisimman paljon, jotta yhteys luontoon toteutuu päivän aikana pihalla ulkoiltaessa. Piia Malkin mukaan lasten leikkimisen ja liikkumisen on todettu monipuolistuvan viherpihatyyppisillä alueilla, jollainen Päiväkoti Martta Wendelinin piha on.

– Panostamme yhteisöllisyyteen ja yhteisvastuullisuuteen. Monessa päiväkodissa on esimerkiksi erikseen aidattu pienimpien lasten alue, mutta täällä sellaista ei ole. Kaikki lapset voivat hyödyntää koko pihaa, ja pienimmät pääsevät leikkimään varttuneempien kanssa. Pihalla on lasten kanssa aina päiväkodin henkilöstöä, joka huolehtii kaikista lapsista, ei vain omasta ryhmästään.

Monien ammattilaisten kokonaisuus

Isossa päiväkodissa on töissä kerrallaan kymmeniä ihmisiä: kasvattajia, avustajia, varhaiskasvatuksen erityisopettajia ja monia muita ammattiryhmiä. Johtajana työskentelee **Anu Hannila** parinaan **Anne Toivio**. Lapsilla on aina turvallisia aikuisia lähellä. Pihalla liikuttaessa niin lasten kuin vanhempienkin on helppo tunnistaa päiväkodin oma väki värikkäistä liiveistä, joita henkilöstö ulkoiltaessa käyttää.

– Henkilöstö valittiin pääosin sisäisellä haulla noin puolitoista vuotta sitten. Kiinnostusta on ollut paljon. Esimerkiksi keväällä, kun meille tuli yksi opettajan paikka ulkoiseen hakuun, saimme useita tosi hyviä hakemuksia. Se ei ole itsestäänselvyys tällä hetkellä varhaiskasvatuksessa, pohtii Piia Malkki.

Lasten lisäksi Päiväkoti Martta Wendelinin voivat hyödyntää muutkin tuusulalaiset. Esimerkiksi ateljee soveltuu hyvin taiteen perusopetukseen. Rakennuksen liikuntasalin suunnittelussa on ollut mukana Keski-Uudenmaan tanssiopisto, joka tulee käyttämään salia iltaisin. Sali on mitoitettu ja varustettu niin, että sirkuskoululaiset voivat harjoitella siellä jopa ilmaakrobatiaa.

Monikäyttöiset tilat ja liikkumaan kannustava piha tarjoavat asukkailla mahdollisuuksia yhteiseen toimintaan. Sali ja ravintola voi varata omaan käyttöön niinä aikoina, kun tiloja ei tarvita päiväkodin omaan toimintaan. Myös piha-alue on kuntalaisten käytössä iltaisin ja viikonloppuisin.

Päiväkoti Martta Wendelinin valmistumisen myötä Tuusulassa on entistä paremmat edellytykset tarjota päiväkotikäisille lapsille hyvinvointia ja oppimista edistävä elämä. ●

Teksti: Pekka Karppinen
Kuvat: Timo Nurmi

Elämän pituinen palveluverkko

Tuusulaan nousee lähivuosina toinen toistaan hienompia oppimisen ja varhaiskasvatuksen suuryksiköitä. Iltaisin ja viikonloppuisin tilat avautuvat kaikkien kuntalaisten käyttöön.

Palveluverkkouudistusta vetävä ohjelmapäällikkö **Katerina Zaitseva** esittelee ylpeänä yhtä rakenteilla olevaa kohdetta, Kirkonkylän kampuksen työmaata. Betonista valetut oppimisen portaat kohoavat jo ylväinä, ja ulkoverhouksen muuraustakin on aloitettu. Myöhemmin tiilimuuraus saa vielä pintaansa rapauksen.

Tällä hetkellä urakan kokonaistyömäärästä on tehtynä noin kolmannes. Kampuksen työmaasta kuoriutuu aikanaan näyttävä kokonaisuus, jolla on kokoa noin 8 000 brutto-m². Se on yli puolet enemmän kuin paikalla aiemmin sijainneessa koulurakennuksessa. Lisätilalle on selkeä peruste; kiinteistöön tulee aiempaa monipuolisempia toimintoja lapsille ja nuorille.

Vanhan koulun lähiliikuntapiha entisöidään rakennustyön valmistuttua entiselleen, ja paikalla oleva puusto pyritään säilyttämään osittain. Kasvavia käyttäjämääriä palvelemaan rakennetaan nykyisen tonttiliittymän rinnalle uusi liittymä, mikä sujuvoittaa saattoliikennettä.

Vanha koulu on purettu uuden tieltä. Purkumateriaalia hyödynnetään pihaa reunustavassa meluvallissa – kiertotaloutta parhaimmillaan. Uusi kampus otetaan käyttöön elokuussa 2024, jolloin siellä aloittavat toimintansa suomen- ja ruotsinkielinen ala-aste sekä päiväkot.

Hyvä hengittää

Vanhojen kiinteistöjen sisäilmaongelmat antoivat alkusäyksen palveluverkon uudistamiselle.

– Halusimme terveelliset ja turvalliset kasvun ja oppimisen tilat niin lapsille ja nuorille kuin omalle

henkilöstöllemmekin, sivistyksen toimialueen kehittämispäällikkö **Katja Elo** valottaa.

Rakennusteknisesti vanhojen tilojen peruskorjauskin olisi ehkä ollut mahdollista, muttei välttämättä taloudellisesti järkevää. Mikä takaa, etteivät rakennusvirheet tai sisäilmaongelmat vaivaa uusiakin rakennuksia?

– Olemme todella tarkkoja rakentamisen laadun kanssa ja teemme jatkuvasti systemaattista riskienhallintaa, Katerina Zaitseva vastaa.

Kunnan omien projektipäälliköiden tukena on osaavia konsultteja ja yhteistyökumppaneita. Kaikissa

kohteissa sovelletaan joko Terve Talo- tai Kuivaketu10 -toimintamallia. Laatulisää tuo myös elinkaari-malli, jolla toteutetaan osa uudistusohjelman kohteista. Siinä palveluntuottaja vastaa paitsi suunnittelusta ja rakentamisesta myös kiinteistön ylläpidosta ensimmäiset 20 vuotta. Tällä varmistetaan, että palveluntuottaja tekee sellaisen rakennuksen, jota se haluaa myös ylläpitää.

Kiinteistöjen yleisin lämmitysratkaisu on hiili-neutraali kaukolämpö, joka tuotetaan Järvenpään biokaasulaitoksella. Energiatohokkuudeltaan uudet koulut ja päiväkodit ovat pääosin parasta A-luokkaa.

” Vaikka lapset ja nuoret ovat luonnollisesti kiinteistöjen suurin käyttäjäryhmä päiväsaikaan, pystytään silloinkin rakentamaan siltoja sukupolvien välille esimerkiksi koulumummojen tai -vaarien avulla. ”

Kaikissa kiinteistöissä tuotetaan omaa aurinkosähköä.

Meidän tilat

Palveluverkko-ohjelman ensimmäinen kohde, kuvataiteilija Martta Wendelinin nimikkopäiväkoti, avasi ovensa elokuussa. Vuotta myöhemmin valmistuu lukio ja kulttuuritalo Monio, josta tulee Hyrylän keskustan uusi maamerkki ja todellinen yhteiskäytön tyyssija. Sinne sijoittuvat Tuusulan lukion ja Tuusulan Opiston ohella Tuusulan kuvataidekoulu ja Keski-Uudenmaan Musiikkiopisto. Monion myötä kuntaan saadaan kaivattua konserttisalitilaa.

Taide on vahvasti esillä jokaisessa kohteessa. Moniossa painotetaan valotaidetta, jota tulee sekä ulos että sisälle. Tuusulanväylän kulkijat saavat ihastella julkisivuun heijastettavia vaihtuvia valotaideteoksia.

Tilat ovat muunneltavissa moniin käyttötarkoituksiin, ja tulevat käyttäjät ovat saaneet osallistua niiden suunnitteluun, Katja Elo kertoo.

– Harjoittelemme uutta toimintakulttuuria, jossa meillä olisi tarjota mahdollisimman laajasti tiloja monenlaisiin käyttötarkoituksiin. Haluamme löytää yhteiskäyttöön uusiakin tapoja, joista emme ehkä vielä edes tiedä.

Vaikka lapset ja nuoret ovat luonnollisesti kiinteistöjen suurin käyttäjäryhmä päiväsaikaan, pystytään silloinkin rakentamaan siltoja sukupolvien välille esimerkiksi koulumummojen tai -vaarien avulla.

Muina aikoina uudet kampukset toimivat alueiden keskuksina ja asukkaiden olohuoneina. Isommat yksiköt myös kokoavat keskeisiä palveluita saman katon alle, mikä helpottaa palveluiden järjestämistä.

Elo alleviivaa, että kyse on yhteisten visioiden toteuttamisesta.

– Palveluverkon uudistaminen suunnitellulla tavalla ei olisi mahdollista, jos kyse olisi vain erillisten toimijoiden tavoitteista. Tämä on koko kunnan yhteinen päämäärä, jonka saavuttamiseksi tarvitaan kaikkia: asukkaita, viranhaltijoita ja poliittisia päätöksentekijöitä.

Pitävätkö budjetit?

Vuosille 2022–2027 jakautuva investointiohjelma on Tuusulalle historiallisen suuri satsaus nykyisten ja tulevien kuntalaisten palveluihin. Kun aikaisemmin on työn alla ollut yleensä yksi isompi kohde kerrallaan, nyt rakennetaan ja suunnitellaan samanaikaisesti seitsemää isoa yksikköä. Kokonaiskustannuksiksi arvioidaan yli 200 miljoonaa euroa, mutta loppulaskun suuruus tiedetään vasta sitten, kun kaikki työmaat ovat valmistuneet.

Maailmantilanteen ja -talouden epävarmuudet heijastuvat vääjäämättä myös Keski-Uudellemaalle. Korkeasta inflaatiosta aiheutuvaa kustannusriskiä pyritään suitsimaan sopimusteknisin keinoin: urakkasopimuksiin tulee indeksiehtoja, ja riskivarausta siirretään tilaajalle päin, jottei urakoitsijoiden tar-

vitse sisällyttäisi riskejä summassa tarjouksiinsa.

– Uskomme, että investoinnit maksavat itsensä takaisin lasten ja nuorten kautta, kun saamme heidät terveellisiin tiloihin. Nykyaikaiset tilat antavat myös mahdollisuuden toteuttaa opetus- ja varhaiskasvatussuunnitelmaa entistä paremmin ja monipuolisemmin, Katerina Zaitseva perustelee.

Voimakas satsaus jatkuu

Riihikallion ja Rykmentinpuiston monitoimikampusten määrä valmistuu vuonna 2025. Kumpaankin tulee iso yhtenäiskoulu ja esiopetus, ja Rykmentinpuistoon siirtyy myös kunnan vaativa erityisopetus.

Rykmentinpuisto on ensimmäinen elinkaarimallilla toteutettava kohde. Palveluntuottajan kanssa neuvoteltavia linjauksia ja elinkaarimäärittelyitä aiotaan hyödyntää myöhemmissä hankkeissa.

Jokelaan rakennettava Peltokaaren päiväkotitoteutetaan vuokramallilla. Kunta vuokraa palveluntuottajan ylläpitämät tilat 20 vuodeksi. Päiväkodin pitäisi avautua viimeistään tammikuussa 2025, mutta toiveissa on saada se käyttöön mahdollisesti jo vuoden 2024 kesällä.

Lahelan monitoimikampus voisi valmistua vuonna 2027 edellyttäen, että alueelle saadaan lainvoimainen asemakaava. Palveluverkko-ohjelman päättää Jokelan koulukeskuksen uudistaminen, jonka hankesuunnittelu käynnistyy 2025. Vaihtoehtoisia ratkaisuja ovat peruskorjaus, laajentaminen ja uudisrakentaminen. ●

Rakenna unelmiesi koti uudelle Häriskiven asuinalueelle

Haaveiletko omakotitalon rakentamisesta? Rakenna unelmiesi koti Etelä-Tuusulan uudelle Häriskiven asuinalueelle.

Häriskiven tonttien haku on käynnissä 31.10.2022 saakka. Tarjolla on sekä näppäriä pieniä tontteja että esimerkiksi omasta kasvimaasta kiinnostuneille sopivia isompia tontteja. Ensisijaisesti tontit myydään, mutta myös vuokraus on mahdollista. Rakentamaan pääsee alustavan tiedon mukaan heti alkukesästä 2023.

Alueen valtteina ovat hyvät kulkuyhteydet sekä palveluiden ja luonnon läheisyys. Häriskiven alue sijaitsee hyvien liikenneyhteyksien varrella, olipa suuntasi sitten pohjoiseen tai etelään. Esimerkiksi Kehä III:lle ajaa alle vartissa ja aivan Helsingin keskustaan

reilussa puolessa tunnissa. Hyrylän keskustaan on alle kaksi kilometriä. Matkan voi taittaa myös kevyen liikenteen väyliä pitkin jalan tai polkupyörällä.

Läheltä löytyvät Vaunukankaan ja Paijalan koulut sekä useita päiväkoteja, myöhemmin myös pian rakenteilla oleva Lahelan monitoimikampus. Uusi lukio ja kulttuuritalo Monio avaa ovensa Hyrylän keskustassa jo syksyllä 2023.

Häriskiven asuinalueelle rakentuu lähivirkistysalueita asukkaiden iloksi, ja luontoon pääsee kotiportailta. Lähellä on myös runsaasti muita vapaa-ajanviettomahdollisuuksia. Rusutjärven ja Häklin uimapaikoille ei ole pitkä matka. Hyrylän kehittyvä urheilukeskus tarjoaa harrastamisen mahdollisuuksia läpi vuoden. Tuusulanjärven kulttuuri- ja luontokohteet tuovat oman lisämausteensa vapaa-ajan viettoon. ●

**TEE
UNELMISTASI
TOTTA
ja hae tonttia 31.10.
mennessä!**

**Lisätiedot:
tuusula.fi/koti**

TUUSULA

Elämisen taidetta.

*Tilaa unelmille
– rakenna koti
Tuusulaan*

**HÄRISKIVEN
TONTTIEN HAKU
ALKAA 3.10.**

Lue lisää: tuusula.fi/koti

Yhteisötiloilla tukea omaehtoiselle toiminnalle

Tuusulan kunta haluaa tukea yhdistyksiä, seuroja ja asukkaidensa omaehtoista toimintaa tarjoamalla tiloja maksuttomasti käyttöön. Yhteisötilat mahdollistavat asukkaiden ja yhteisöjen kokoontumiset ja yhdessä tekemisen.

Tiloissa voi kokoontua vaikkapa askartelukerho, runopiiri tai eläkeläisten laulukuoro. Tuusulalaiset yhdistykset, yhteisöt ja täysi-ikäiset asukkaat voivat hakea Tuusulan kunnan omistamia yhteisötiloja maksutta käyttöönsä.

Yhteisötiloja sijaitsee kunnan kaikissa keskuksissa: Kellokoskella Kellotupa, Jokelassa Tiilitehtaan ruokala ja Jokela-talon tiloja sekä Hyrylän alueella Kalliopohjan kerhotila, Maritta Augusta -kodin sali, Mäntymäki ja Aunela.

Vakiovuorot vuodelle 2023 nyt haussa

Yhteisötilojen vakiovuorot vuodelle 2023 ovat haettavissa ajalla 3.–23.10.2022. Poikkeuksena on Jokelatalo, jonka tilojen haku on seuraavan kerran maaliskuussa 2023. Silloin haettavissa ovat vuorot syksyille 2023 ja keväälle 2024.

– Vuorojen haku tapahtuu Timmi-tilavarausohjelman kautta. Jos tarvitsee apua hakuun liittyvissä asioissa, voi kääntyä TuusInfon puoleen, sanoo **Milla Salminen** TuusInfosta.

Milla kertoo, että päätökset vakituisten käyttövuorojen myöntämisestä ilmoitetaan hakijoille viikon 45 aikana.

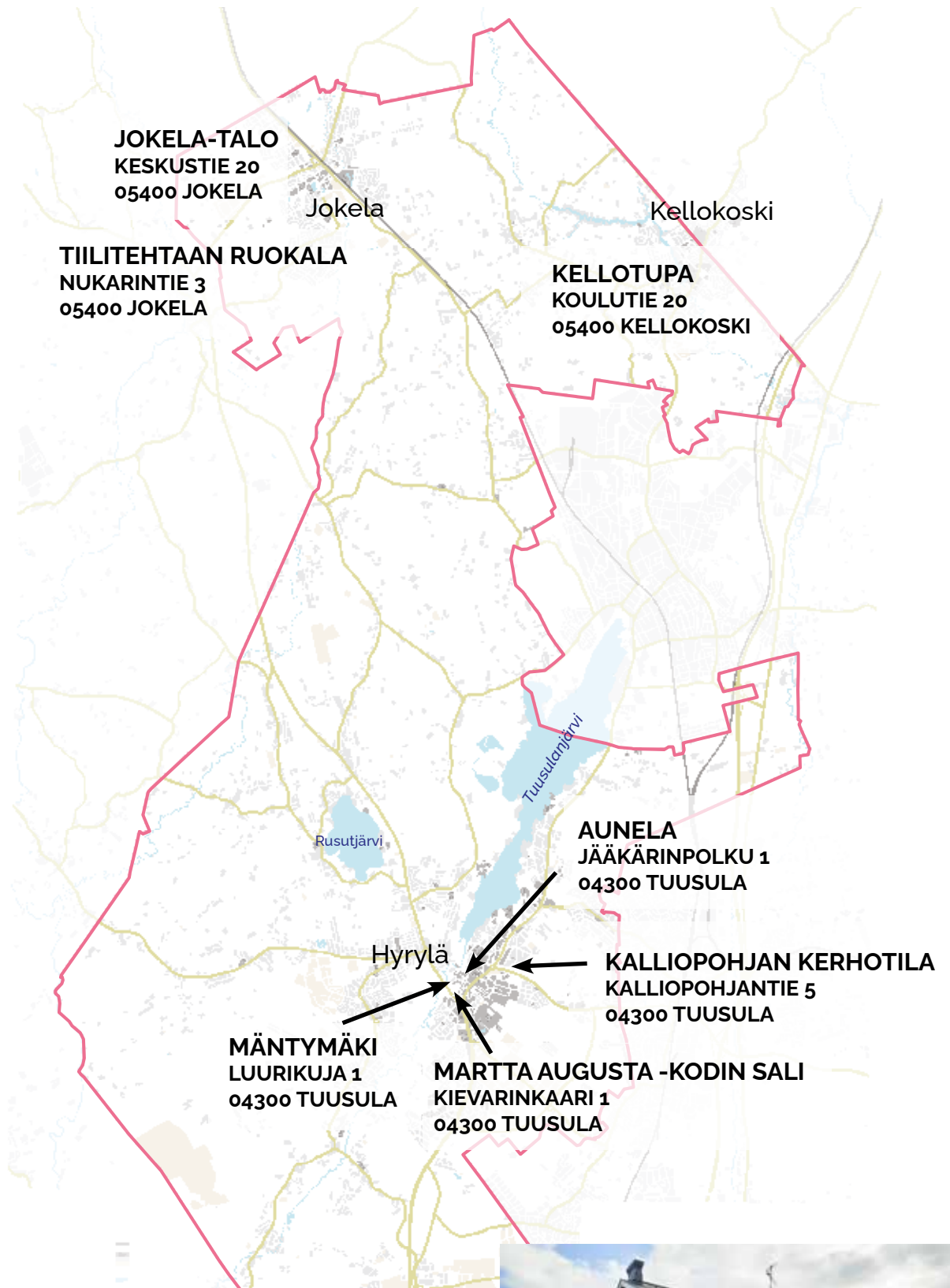
Timmi-tilavarausohjelmiston käyttäjäksi on rekisteröidyttävä. Käytössä on Suomi.fi-tunnistautuminen, jota varten tarvitaan verkkopankkitunnukset tai mobiilivarmenne.

– Kun vakiokäyttövuorot on myönnetty, tiloja voi varata tilapäisiin ja yksittäisiin kokoontumisiin ja tilaisuuksiin, Milla Salminen vinkkaa.

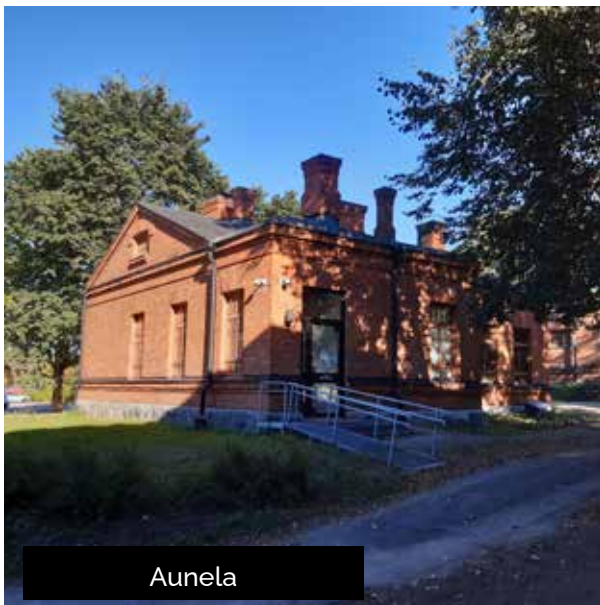
Muista yhteisötiloista poiketen Aunelan tilat ovat varattavissa myös yritysten tilapäiskäyttöön esim. palaveriin, työskentelytilaksi tai esittelytilaisuuksiin. ●

Varattavia tiloja voi tarkastella osoitteessa tuusula.fi/tilojakuntalaisille.

Kohdasta ”Näin varaat tiloja” löydät lisäohjeita varaamiseen ja linkin Timmi-järjestelmään.

Lisätietoja:
TuusInfo, puh. 09 8718 3070
tuusinfo@tuusula.fi

Aunela

TUUSULAN KUNNAN YHTEISÖTILAT:

Hyrylä:

- Aunela
Jääkäripolku 1, 04300 Tuusula
- Kalliopohjan kerhotila
Kalliopohjantie 5, 04300 Tuusula
- Maritta Augusta -kodin sali
Kievarinkaari 1, 04300 Tuusula
- Mäntymäki
Luurikuja 1, 04300 Tuusula

Jokela:

- Tiilitehtaan ruokala
Nukarintie 3, 05400 Jokela
- Jokela-talon tiloja
(Jokela-sali, Köksän takahuone ja Dojo),
Keskustie 20, 05400 Jokela

Kellokoski:

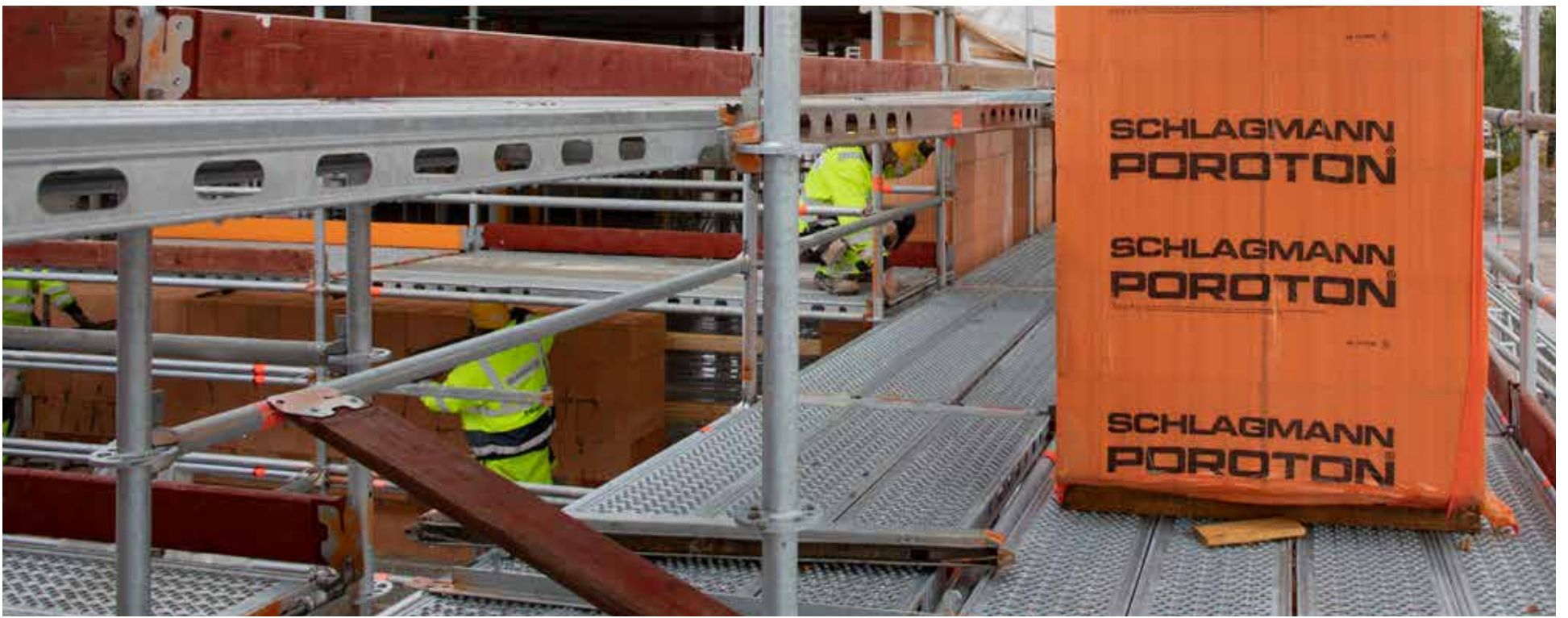
- Kellotupa
Koulutie 20, 05400 Kellokoski

Kellotupa

Mäntymäki

Teksti ja kuvat: Timo Nurmi

Terveyttä taloille ja käyttäjille

Tuusula panostaa rakennushankkeissaan vahvasti terveellisyteen. Laadukkailla ja oikeanlaisilla ratkaisuilla varmistetaan, että rakennuksissa on terveellistä oleilla eikä esimerkiksi sisäilmaongelmia ilmene.

Terveet ja toimivat rakenteet ovat tärkeä osa palveluverkon kokonaisuutta. Tavoitteisiin päästään hyvällä suunnittelulla ja huolellisella toteutuksella, joka varmistetaan opastamalla ja ohjaamalla työtä tiiviisti paikan päällä.

Eräs keskeisistä keinoista laadukkaan tuloksen turvaamiseksi on Terve Talo -konsepti, jota Tuusula hyödyntää monissa rakennushankkeissaan.

– Tiivistetysti sanottuna ideana Terve Talo -konseptissa on, että kosteuden- ja puhtaudenhallinta sekä sääsuojaus ovat hoidossa kaikissa rakennushankkeen vaiheissa alusta lähtien. Heti suunnitteluprosessin käynnistytessä ryhdytään miettimään, miten asiat saadaan tehtyä mahdollisimman laadukkaasti. Päämääränä on terveellinen, turvallinen ja pitkäikäinen rakennus, kuvaa Kirkonkylän kampuksen rakennushankkeessa Terve Talo -koordinaattorina työskentelevä **Tommi Herva** Brado Oy:stä.

Vastuulle annetaan kasvot

Konseptissa rakennushankkeelle on nimetty vastuuhenkilö, joka puuttuu ongelmiin ja myös ennakoit niitä. Tavoite on siis taklata myös ongelmia, joita ei normaalisti edes tiedosteta tai osata odottaa.

– Huomioitavia asioita on todella paljon. Esimerkiksi puumateriaalin sahaustyöt tehdään aina rakennuksen rungon ulkopuolella, jotta työstä syntyvä puru ja puunkappaleet eivät jää rungon rakenteisiin aiheuttamaan ongelmia jatkossa. Pölyn syntymistä vähennetään jo työtä tehtäessä esimerkiksi valitse-

mällä parhaat työmenetelmät ja huolehtimalla pölynpoistosta. Huolehtiminen on tärkeää myös työmaalla työskentelevien terveyden turvaamiseksi; he eivät saa altistua haitallisille pöly- ja muille päästöille.

Moni Tuusulassa liikkunut on huomannut ison sadesuojan, eräänlaisen hupun, jota käytettiin muun muassa Päiväkoti Martta Wendelinin sekä lukio ja kulttuuritalo Monion rakentamisessa. Myös Kirkonkylän kampuksen työmaa saa hupun ylleen.

– Kun saamme betonirungon valmiiksi, pystytämme sadesuojan rakennuksen päälle. Suojan alla työt jatkuvat muun muassa ikkunoiden asennuksilla ja vesikaton teolla. Rakenteita suojataan tietysti jo ennen sadesuojan pystyttämistä. Seinien tiiliharkkomuurauksen päälle laitetaan pressut estämään rakenteen hallitsematonta kostumista, kertoo Tommi Herva.

Talon terveellisyys otetaan huomioon työmaalla jo ennen kuin materiaaleja työstetään ja kootaan rakennukseksi. Sopimuksiin tavarantoimittajien kanssa kirjataan, miten tavara pakataan. Tavarana saapuessa se tarkastetaan ja tarvittaessa varastoidaan niin, että se ei kostu, likaannu tai vaurioidu odottaessaan asennusta. Tavoitteena on, että rakennustarvikkeet tuodaan työmaalle vasta juuri kun niitä tarvitaan.

Kaikki vaiheet ajallaan

Tarkka rakentamisen aikataulutus on muutenkin oleellinen osa talon turvallisuutta. Betonivaluille tehdään kuivumislaskelmat, ja urakoitsijaa veloitetaan mittaauttamaan rakenteiden kosteus ennen tiettyjen työvaiheiden etenemistä.

Työmaata myös siivotaan säännöllisesti. Puhtaus ja siisteys ovat osa työturvallisuutta, sillä epäjärjestys lisää tapaturmariskiä. Samalla se tekee työstä tehokkaampaa, kun omaa työtä ei tarvitse aloittaa työmaan raivaamisella edellisten työvaiheiden jätteistä.

– Työmaalla urakoitsija ja työntekijät näkevät itse työn edessä, että tämä on hyvä juttu ja auttaa saamaan kerralla hyvää jälkeä. Siksi on tärkeää viedä sanomaa työntekijätasolle asti. Heiltä tulee usein hyviä ehdotuksia siitä, miten jokin asia voitaisiin tehdä fiksummin. Parhaimmillaan työntekijät ehdottavat parempaa tapaa kuin suunnitelmissa alun perin on.

Tommi Herva käy joka viikko Kirkonkylän kampuksen työmaalla katsomassa töiden edistymistä ja kirjaamassa huomioitaan.

– Päämäärien saavuttamiseen on yleensä useampia kuin yksi hyvä tapa. Tässä annetaan suuntaviivat ja varmistetaan, että lopputulos on laadukas.

Terveellisuuden turvaaminen on panostus, joka heijastuu hankkeen hintaan mutta maksaa itsensä moninkertaisesti takaisin huolettomina käyttövuosina. Hervan mukaan asia on tiedostettu laajasti, ja konsepti on nykyään kiinteä osa laadukasta rakentamista.

– Valtion ja kuntien rakennushankkeista jo iso osa on tämän konseptin mukaisia, ja olemme tehneet esimerkiksi Helsingin kaupungille oman Terve Talo -ohjeistuksen. Joissain paikoissa katsotaan, että lainsäädännön minimivaatimusten täyttyminen riittää, mutta Tuusulan tavoin moni on huomannut tästä saatavan hyödyn. ●

” Tarkka rakentamisen aikataulutus on muutenkin oleellinen osa talon turvallisuutta. ”

Ikäihmisten asumisneuvonta tehostuu

Ikäihmisille suunnattu asumisneuvonta tehostuu Tuusulassa. Kunnassa on aloittanut työnsä uusi asumisneuvoja, Elina Kolehmainen. Hänen tehtäviinsä kuuluu nimenomaan ikääntyneiden kuntalaisten opastaminen ja neuvominen asumiseen liittyvissä asioissa.

Elinan työn tavoite on ennen kaikkea auttaa ikäihmiä valmistautumaan jo ennakolta ikääntymisen mukanaan tuomiin muutostarpeisiin asumisessa.

– Perinteisesti asumisneuvonta on ollut reagoivia jo ilmenneisiin asumisen haasteisiin ja ongelmiin. Nyt on tarkoituksena toimia ennaltaehkäisevästi, jotta ongelmiin ei jouduttaisi. Pyrimme saamaan vartuneet kuntalaiset pohtimaan, miten asumistarpeet muuttuvat seniorivuosiin tultaessa. Näitä asioita on hyvä miettiä ajoissa yhdessä, jotta esimerkiksi asunnossa tarvittavat muutostyöt saadaan tehtyä jo ennen kuin niiden puuttuminen alkaa haitata asumista, pohtii **Elina Kolehmainen**.

Ikääntyneiden asumistarpeita onkin kartoitettu Tuusulassa jo aiemmin. Senioreita on esimerkiksi kuultu ympäristöministeriön tukemassa ikääntyneiden yhteisöllisen asumisen kehittämishankkeessa, jonka tiimoilta järjestettiin työpajoja syksyllä 2021. Hankkeessa kartoitettiin ikäihmisten asumisen nykytilaa ja asumiseen liittyviä tulevaisuuden tarpeita.

Neuvoja ja rahallista tukea

Keskeinen osa Elinan työtä on kertoa asiakkailleen avustuksista ja tuesta, joita ikäihminen voi saada jatkaakseen asumista omassa kodissaan. Elinalta saa myös yhteystietoja avustusten jakajatahoille ja tukea avun hakemiseen.

– Esimerkiksi Tuusulankin alueella toimiva Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä eli Keusote auttaa lakisääteisissä asunnon muutostöissä, jotka ovat välttämättömiä asukkaan terveydentilan muutosten takia. Myös Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus eli ARA myöntää avustuksia asuntojen korjaamiseen ja päivittämiseen ikäihmisten tarpeisiin sopiviksi. Tällaisista mahdollisuuksista yritän kertoa kuntalaisille. Voin myös auttaa ihan konkreettisesti avustushakemusten täyttämässä, kertoo Elina.

Ikääntymisen ja terveydentilan muutosten myötä voi tulla tarve vaikkapa WC-istuimen vaihtamiseen korkeammaksi, tukikahvan asentamiseen suihkutilaan, porrashissin rakentamiseen tai kylpyhuoneen oviaukon laajentamiseen rollaattorilla kuljettavaksi. Edellytyksenä avun saamiselle ovat heikentynyt toimintakyky tai avustuskohtaisesti määriteltävä vähimmäisikä. Avuntarpeen peruste vaikuttaa siihen, minkä tahon puoleen kulloinkin on parasta kääntyä. Tässäkin asiassa Elina auttaa.

Apua laajalla rintamalla

Apua ja neuvoja saa asumismuodosta riippumatta. Niin vuokralla kuin omistusasunnossa asuvat voivat ottaa yhteyttä. Sama pätee sen suhteen, onko asunto kerros-, rivi- vai omakotitalossa. Kaikkia autetaan. Tarvetta seniorien asumisneuvonnalle on, sillä koko Suomea koetteleva väestörakenteen painottuminen yhä vanhempiin kansalaisiin koskettaa Tuusulaakin. Kunnan oman väestöennusteen mukaan vuonna 2044 Tuusulassa asuu noin 12 000 vähintään 65-vuotiasta.

Elina palvelee sekä yksittäisiä kuntalaisia että esimerkiksi erilaisia yhdistyksiä tai taloyhtiöiden hallituksia. Puhelimella hänet tavoittaa numerosta 040 314 3068 ja sähköpostilla osoitteesta elina.kolehmainen@tuusula.fi. Palveluaika on maanantaista perjantaihin klo 9–15.

Tavoitteena on myös tuoda palvelua lähemmäs asukkaita esimerkiksi kirjastoissa ja Kellotuvalla järjestettävillä lähitapaamisilla. Ikääntyneiden asumisneuvontaa on tarjolla ainakin tämän vuoden loppuun.

Vaikka Elinan työpanos suunnataan ikääntyneiden kuntalaisten asumisneuvontaan, mitään tarkkaa ikärajaa yhteyden ottamiseksi ei ole. Vaikka et siis olisikaan täyttänyt 65 vuotta, voit kysyä neuvoa, jos koet esimerkiksi liikuntakykyäsi heikkenemisen vaikuttavan jatkossa pärjäämiseesi omassa kodissasi. ●

ASUMISNEUVOJAN VASTAANOTTOAJAT:

Hyrylä: kirjasto, neuvottelutila Einari
tiistaisin 20.9., 4.10., 18.10., 1.11.,
15.11. ja 29.11. klo 10–12

Jokela: kirjasto, lukusali
keskiviikkoisin 28.9., 12.10., 26.10.,
9.11., 23.11. ja 7.12. klo 10–12

Kellokoski: Kellotupa, alakerta
tiistaisin 27.9., 11.10., 25.10.,
8.11. ja 22.11. klo 12–14 sekä
tiistaina 29.11. klo 12.30–14.30

”

*Apua ja neuvoja saa
asumismuodosta
riippumatta.*

”

Lisätietoja
hyvinvointialueesta
ja sen palveluista löydät
osoitteesta
[keusote.fi/
hyvinvointialue](https://keusote.fi/hyvinvointialue)

Teksti: Katja Santalahti
Kuva: Keusote/Iiro Rautiainen

Sote- ja pelastuspalvelut Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue vastaa tuusulalaisten sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluista vuoden 2023 alusta alkaen.

Sote-uudistus ja pelastustoimen uudistus ovat valtakunnallisesti yksi historiamme suurimmista hallinnollisista uudistuksista. Sen myötä Suomeen perustetaan uudet itsehallinnolliset hyvinvointialueet, jotka vastaavat sote- ja pelastuspalveluista.

Uudistuksen tavoitteena on taata palvelujen saatavuus yhdenvertaisesti kaikkialla Suomessa. Väestö ikääntyy ja tarvitsee aiempaa enemmän palveluja. Samaan aikaan syntyvyys laskee ja huoltosuhde yhteiskunnassamme muuttuu. Suuremmalla sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäjällä on parempi mahdollisuus turvata sekä yhdenvertainen palvelujen saatavuus että toiminnan ja hallinnon tehokkuus myös yhteiskunnan muutosten keskellä.

Vaikka muutos on valtakunnallisesti iso, meillä Keski-Uudellamaalla se on montaa muuta aluetta pienempi. Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä eli Keusote on jo nyt muutaman vuoden ajan vastannut monista alueemme sote-palveluista. Myös maantieteellisesti hyvinvointialue vastaa nykyisen Keusoten aluetta, eli siihen kuuluvat Tuusulan lisäksi Hyvinkää, Järvenpää, Mäntsälä, Nurmijärvi ja Pornainen. ●

Hyvinvointialueen palvelut

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle siirtyvät seuraavat palvelut:

- sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymältä
- opiskeluhoito eli koulujen kuraattorit ja psykologit kunnista
- kehitysvammaisten palveluita Eteva-kuntayhtymältä (Etevalta siirtyy palveluita usealle eri hyvinvointialueelle)
- päihdehuollon palvelut Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymältä (Ridasjärven päihdehoitokeskus eli Ridis)

Lisäksi Keski-Uudenmaan hyvinvointialue vastaa pelastuspalvelujen ja erikoissairaanhoidon järjestämisestä:

- Keski-Uudenmaan hyvinvointialueella ja naapurillamme Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella tulee olemaan yhteinen pelastuslaitos, meille jo entuudestaan tuttu Keski-Uudenmaan pelastuslaitos.
- HUS säilyy omana organisaationaan ja tuottaa erikoissairaanhoidon palvelut. Keski-Uudenmaan hyvinvointialue omistaa HUS-yhtymän yhdessä muiden Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin kanssa.

” Uudistuksen tavoitteena on taata palvelujen saatavuus yhdenvertaisesti kaikkialla Suomessa. ”

Kaukjärvenrannan perusparannus alkoi

Nykyisellään heinikkoisen Kaukjärvenrannan yleisilme muuttuu täysin puiston perusparannuksen ansiosta. Urakkaan kuuluvat puistopolkujen perusparantaminen sekä yhden uuden puistopolun, valaistuksen, kivimuurin ja pergolan rakentaminen. Lisäksi puiston kalusteita uusitaan, nykyisiä nurmialueita kunnostetaan ja uusia istutusalueita rakennetaan.

Perusparannuksessa kiinnitetään huomiota erityisesti puiston maisemallisiin arvoihin ja kasvillisuuden monimuotoisuuteen. Massiivisiin istutusalueisiin on tulossa monipuolinen valikoima kasveja, lähes 150 perenna- ja ruusulajiketta. Osa puistoa jätetään selvemmin luonnontilaiseksi niityksi.

Hyrylässä Kirkkotien varrella sijaitsevaan Kaukjärvenrantaan tulee mahdollisuus järjestää pienempiä ja hieman suurempiakin tapahtumia. Virtaa tapahtumien tarpeisiin tai vaikkapa jäätelökioskin pyörittämiseen saa alueelle tulevasta tapahtumasähköstä. Vahvistetut puistopolut ja nurmialueet on suunniteltu kestäväksi raskaiden ajoneuvojen painon, mikä mahdollistaa esimerkiksi väliaikaisen tapahtumalavan kuljettamisen puistoon.

Tulevaisuudessa pyöräilijät voivat Tuusulanjärven ympäri polkaistessaan pysähtyä puistossa olevaan pyöränhoitopisteeseen laittamaan renkaisiin ilmaa tai säätämään istuimen korkeutta. Puistoon on tulossa valaistus ja talvikunnossapito, jolloin puistoa voi käyttää ympäri vuoden ja se palvelee myös Tuusulanjärven jäillä liikkuvia ulkoilijoita.

Perusparannuksen aikana työmaa-alueella liikkuu työkoneita, ja alue aidataan tarvittavilta osin. Puisto pyritään pitämään käytössä talvikauden 2022–2023 ajan.

Puisto valmistuu käyttöön kesäkuussa 2023. Urakoitsijana toimii GRK Infra Oyj. ●

Käsittele puutarhajätettä oikein

Puutarhajätettä ei saa viedä yleisille viheralueille, metsiin eikä luvatta muiden maille. Jätekasvista puutarhakasvit voivat hallitsemattomasti levitä luontoon. Pahimassa tapauksessa voit levittää haitallisia vieraslajeja, kuten espanjansiruetanaa tai jättibalsamia.

Paras paikka puutarhajätteille on niiden hyödyntäminen omalla pihalla – silloin kasvijätteen sisältämät ravinteet menevät suoraan kiertoon. Kasvien lehdet ja muut ruohovartist osat voi esimerkiksi laittaa katteiksi pensaille tai silputa nurmikkoon ruohonleikkurilla. Kesäkukkaistutuksista ja puutarhan ruukkukasveista mullat voi käyttää uudelleen tai vaikka ripotella ympäri puutarhaa. Omalla pihalla kompostointikin on mainio tapa käsitellä puutarhajätteet.

Jos puutarhajätettä ei voi tai halua käsitellä omalla pihalla, sen voi viedä lähimmälle jäteasemalle pientä maksua vastaan. ●

Tuusulaa lähinnä olevat jäteasemat:

Kiertokapula/Puolmatka
Hyötykuja 3, 04400 Järvenpää

Kiertokapula/Metsä-Tuomela
livarin metsätie 224, 01900 Nurmijärvi

Kiertokapula/Kapula
Kapulasillantie 2, 05880 Hyvinkää

HSY/Ruskeasannan Sortti-asema
Klemmintie 7, 01390 Vantaa

OS TUUSULAN OSALLISTUVA BUDJETOINTI

Osbu-aikataulut 2023:

- Ideahaku 9.1.–12.2.2023
- Jatkokehittäminen 6.3.–23.4.2023
- Äänestys 24.4.–21.5.2023

Teksti: Katja Repo

Osallistuva budjetointi 2023 käyntiin tuplatulla budjetilla

Tuusulalaiset pääsevät taas päättämään verorahojen käytöstä, kun seuraava osallistuvan budjetoinnin osbu-kierros käynnistyy tammikuun alussa. Asukailta kerätään viihtyvyyttä ja yhteisöllisyyttä lisääviä ideoita, jotta Tuusulassa on entistäkin parempi elää.

”

Lisää ideoita, jotta Tuusulassa on entistäkin parempi elää.

”

Teksti: Katja Repo

Kuva: Laura Turpeinen

Kellokosken osbu-projekteista iloa kaikille

Kellokoskella on riittänyt kiirettä osallistuvan budjetoinnin äänestystuloksen ratkettua keväällä. Toteutettavaksi tuli viisi paikallista ja pari koko kunnan projektia.

Kesäkuukausina sukeltettiin patoaltaalla suppailun saloihin, kunnostettiin viheralueita osbun kesätyöntekijöiden voimin ja talkoitiin nuorten puisto-olohuoneella. Loppukesästä on bongailtu auringonkukkia Koulutien varrella, ja etana-ankat ovat popsineet haitallisia espanjansiruetanoita. Parhaillaan raivataan Jokipuistossa näkymiä joelle.

Nuorten puisto-olohuone käynnistyi ensimmäisenä, kun nuoriso-ohjaajat kutsuivat paikallisia nuoria koolle suunnittelemaan heille mieluista oleskelupaikkaa.

– Kerroimme nuorille hankkeesta jo hyvissä ajoin. Kaikki pääsivätkin nuorkalla heittelemään ideoita siitä, minkälainen puisto-olohuone olisi hyvä, kertoo nuoriso-ohjaaja **Jaana Karjalainen**.

Nuoret innostuivat, ja kaikki halukkaat kutsuttiin Kirvesmiehentien varrella olevaan Jokipuistoon suunnittelupalaveriin.

Aiempien vuosien tapaan ideoita tullaan keräämään sähköisesti osallistu.tuusula.fi -alustalla, kirjastoissa ja TuusInfossa. Ideoiden jättö avautuu 9.1.2023. Asukasyhdistykset, seurakunnat, harrastajaryhmät ja muut yhteisöt voivat järjestää monenlaisia osallistuvan budjetoinnin ideointipajoja. Näihin pajoihin voi kutsua myös kunnan osbu-fasilitaattorin hiomaan yhteisön ideoita. Kutsut voi lähettää yhteisömanageri **Katja Revolle** osoitteeseen katja.repo@tuusula.fi tai puhelimitse numeroon 040 314 3048. Katjalta saa myös lisätietoja kaikesta osbuun liittyvästä.

– Meillä on Tuusulassa kokemusta osallistuvasta budjetoinnista jo viiden vuoden ajalta, ja nyt on tullut aika kehittää prosessia. Asukaspalautteissa ja Tampereen yliopiston suorittamassa tutkimuksessa

nousi vahvasti esiin tarve aiempaa isommille ja vaikuttavimmille projekteille. Esitämmekin valtuustolle osbu-budjetin korottamista ensi vuodeksi 200 000 euroon ja vastaavasti seuraavan kuntatasoisen prosessin käynnistämistä vasta 2025, kertoo kehityspäällikkö **Heidi Hagman**.

Aiempiä vuosina esimerkiksi asukkaiden puistojen perusparannukseen, infraan tai liikenneturvallisuuteen liittyvät ideat ovat ylittäneet alueellisen budjetin. Siksi ne eivät ole edenneet osbussa asukasäänestykseen. Suurempi budjetti mahdollistaa isompien projektien lisäksi useampien asukkaiden ideoiden etenemisen äänestykseen asti. Lopullinen päätös budjetista tehdään kunnanvaltuustossa joulukuussa. ●

– Kävimme nuorten kanssa tutustumassa paikkaan ja jatkoimme suunnittelua viereisessä pitseriassa. Oli hienoa nähdä, miten kaikki osallistuivat. Saimmekin paljon hyviä ideoita, kertoo suunnittelupalaverissa mukana ollut yhteisöpuutarhuri **Laura Turpeinen**.

Katos, graffitiseinä ja toiveet istumapaikoista saatiin toteutettua aktiivisten talkoolaisten avulla. Ilman talkoita ja kierrätystä 2 000 euron budjetti ei olisi riittänyt kuin yhteen pöytäryhmään. ●

Työtä kuntalaisten hyväksi

Päiväkodissa lapset odottavat malttamattomina ruokaa. Koulussa oppilaat siirtyvät ruokalan linjaston päähän samalla mieltien, mitähän tänään on ruoaksi. Hoivakodissa asukkaat ovat aloittelemassa lounasta.

Heille kaikille on alkamassa päivän se yhteinen hetki, jolloin istutaan alas nauttimaan aterista. Ateriaa on ollut valmistelemassa monta Tuusulan kunnan palveluksessa olevaa ihmistä. Yksi heistä on **Tiina Nuutinen**.

Hän on yksi niistä Näkymättömistä Tekijöistä, jotka mahdollistavat kunnan palvelujen toimimisen, mutta joita palveluja käyttävät kuntalaiset eivät välttämättä koskaan työtilanteessa kohtaa. Tiina toimii tällä hetkellä Tuusulan kunnan Rykmentinpuiston keskuskeittiössä yhtenä keittiöesihenkilöistä. Tuusulassa hän on työskennellyt lähes kymmenen vuotta koulujen keittiöissä ja muun muassa terveyskeskuksen ravitsemuskeskuksessa.

Aikainen aloitus

Työpäivänsä Tiina aloittaa seitsemältä aamulla. Päivän ensimmäisiin tehtäviin kuuluu varmistaa henkilöstön riittävyys niin Tuusulan kunnan keskuskeittiöllä kuin palvelukeittiöillä, joita on esimerkiksi palvelualoissa ja joissakin päiväkodeissa. Palvelukeittiöillä saattaa työskennellä vain yksi henkilö, joten mahdollinen poissa-

olo täytyy saada nopeasti paikattua. Tiinan lause ”Jos kukaan ei ole sytyttämässä valoa, se ei syty” kertoo hyvin, kuinka tärkeästä tehtävästä on kyse.

Tiinan vastuulla on myös tarkistaa, että jokainen pääsee keittiöllä työnsä ääreen sujuvasti ja päivä saadaan käyntiin. Yhtenä osana päivittäisiä työtehtäviä on monenlaisten elintarvikkeiden ja muiden tuotteiden tilaaminen. Tilauksia tehdessään Tiina samalla tarkkailee varaston tilannetta varmistaakseen, että mikään ei lopu kesken. Lisäksi hän varmistaa, että keittiön omavalvontasuunnitelma toimii kuten pitää. Omavalvontasuunnitelmaan kuuluu muun muassa lämpötilojen seuranta.

Tiinan työpäiviin kuuluu niin ikään keskuskeittiöltä lähtevien ruokakuljetusten valvonta. Keskuskeittiöltä lähtee yhden ainoan päivän aikana neljä kuljetusta, joissa viedään ruokaa 10 000 ruokailijalle. On tärkeää, että kuljetukset lähtevät ajallaan oikeisiin paikkoihin. Kaikki tähtää siihen, että ihmiset pääsevät syömään ruokansa tuoreena ja oikeassa lämpötilassa tarjoiltuna silloin kun on syöminen aika.

Seuranta ja suunnittelua

Yhteistyönä suunnitellaan tulevia ruokalistoja, tuotekehitystä ja budjettia. Lisäksi varmistetaan keittiön toiminnan vastaavan sille asettuja normeja ja strategiaa. Päivittäin seurataan myös ruoan hävikkiä, jota yritetään vähentää esimerkiksi kertomalla koululaisille, miten paljon ruokaa on tiettyinä päivinä mennyt koululta roskiin.

Hieman puoli kolmen jälkeen iltapäivällä Tiina ripustaa kokin hatun ja esiliinan naulakkoon odottamaan seuraavaa päivää.

Työympäristöään keskuskeittiöllä Tiina kehuu toimivaksi, vaikkakin jo hieman iäkäs rakennus kapeine käytävineen tuo haasteita tiloissa liikkumiseen ja tavaroiden siirtelyyn.

Tiina luonnehtii työkavereita ”hyväksi, ammattitaitoiseksi tiimiksi, jossa on kivoja ihmisiä”. Onnistumisen ilo ja kiva tunnelma työpaikalla ovat Tiinan mielestä parasta omassa työssä.

– Tämä työ on juuri sitä, mitä haluan tehdä, sanoo Tiina. ●

TUUSULA

NÄHDÄÄN
OSASTOLLA
95

REKRY
2022

4.10.
AINO AREENA
JÄRVENPÄÄ

TUUSULA

Elämisen taidetta.

TUUSULA ON MUKANA REKRY 2022 -MESSUILLA

Tule tutustumaan avoimiin työtehtäviin ja myös kysymään neuvoja työntekijän palkkaamiseen.

tuusula.fi • tuusula.fi/tyopaikat

Seuraa meitä somessa
@tuusulankunta

”
Tavoitteena on
vapaa-ajan tukeminen
ja yksinäisyyden
ehkäisy.
”

Harrastamista Tuusulan malliin

Tuusulassa toimii Harrastamisen Suomen mallin mukainen Tuusulan malli, jonka tavoitteena on mahdollistaa jokaiselle peruskoulun 1.–9. luokan lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä. Valtakunnallinen Harrastamisen Suomen malli on opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamuoto, jolla jatketään ja kehitetään kuntien ja koulujen Liikkuva koulu -toimintaa. Pyrkimyksenä on juurruttaa malli pysyväksi toimintatavaksi kunnissa. Tuusulan mallin lisäksi kouluilla on omaa Opetushallituksen rahoittamaa kerhotoimintaa.

Ystävyys- ja kaverisuhteet sekä kokemus osallisuudesta ja yhteisöllisyydestä ovat hyvinvoinnin perusrakenteita. Sosiaalisten kontaktien lisäämisen mahdollistaminen esimerkiksi kerho- ja harrastustoiminnan avulla on tutkitusti tehokkaimpia keinoja lisätä osallisuutta ja vähentää yksinäisyyttä.

Tärkeät tavoitteet

Koulupäivän yhteydessä järjestettävällä harrastustoiminnalla tuetaan lasten ja nuorten hyvinvointia sekä perheiden arkea, sillä koulupäiviin liitetyt harrastukset vapauttavat iltoja ja keventävät arjen kuormitusta. Harrastusmahdollisuuksien tarjoamisen tavoitteena on turvallisen ja merkityksellisen vapaa-ajan tukeminen ja yksinäisyyden ehkäisy. Samalla lapset oppivat uusia taitoja ja saavat uusia kavereita.

Harrastustarjonta järjestetään lasten ja nuorten toiveita kuunnellen. Tuusulan koululaisille teetettiin

kevällä 2022 kysely, jossa tiedusteltiin lapsia ja nuoria eniten kiinnostavia harrastusvaihtoehtoja. Vastauksia saatiin 811, ja niiden pohjalta on rakennettu syksyn harrastustarjonta. Toiveita kuunnellaan edelleen herkällä korvalla ja toteutetaan mahdollisuuksien mukaan. Esimerkiksi yhdellä koululla aloitettiin iltapäiväkerhosta ulos jääneille kakkosluokkalaisille oma ulkoleikki- ja lautapeli-kerho tuomaan helpotusta lyhyitä koulupäiviä seuraaviin pitkiin yksinäisiin iltapäiviin.

Koululaisten harrastustoiveissa nousivat esiin erityisesti monipuolinen liikunta ja pallopelit, parkour, kuntosali, robotiikka, ohjelmointi, pelaaminen ja pelien suunnittelu. Syksyn harrastustarjonnassa toiveet näkyvät jokaiselle yläkoululle tarjottuina kuntosaliryhminä, lukuisina salibandy- ja liikuntakerhoina, parkourkerhoina sekä etänä toteutettavina peli-, ohjelmointi-, media- ja animatiokerhoina.

Lisäksi harrastustarjontaan kuuluu esimerkiksi useilla kouluilla tarjottavia englanninkerhoja, luontokerhoja ja syksyn harrastuskauden startannut golf-painotteinen liikuntakerho, joka toteutettiin yhteistyössä Tuusulan Golfklubin kanssa.

Laajaa yhteistyötä

Toimintamalli suunnitellaan, rakennetaan ja kehitetään yhdessä harrastuksia tuottavien tahojen kanssa. Mukana on parikymmentä pääosin paikallista toimijaa, joista osa on ollut mukana järjestämässä kerhotoimintaa Tuusulan koululaisille jo useiden vuosien ajan. Luontokerhoja ohjaava **Eerika Nieminen** kommentoi toimintaa:

– Mielestäni on hienoa, että tällainen hanke toteutetaan juuri nyt ja että Tuusulan kunta on lähtenyt tähän mukaan. Lasten ja nuorten hyvinvointiin pitää panostaa aivan erityisen paljon. Hanke mahdollistaa pitkien lukuvuotta monelle tuusulalaiselle koululaiselle asioita, joihin he eivät ehkä muutoin pääsisi mukaan esimerkiksi perheen rahallisen tilanteen vuoksi.

– Lasten kanssa työskentely on mahtavaa, ja yhtenä toiminnan järjestäjänä tunnen tekeväni tärkeää ennalta ehkäisevää työtä lasten hyvinvoinnin edistämiseksi. Yhteistyö koulujen kanssa on sujunut erittäin hyvin.

Myös Takomon kuntosaliryttäjien mukaan on mahtavaa, että kunta järjestää nuorille mahdollisuuden uuteen harrastukseen. Yrittäjät ovat mielellään mukana toiminnassa. ●

”
*Lasten ja nuorten hyvinvointiin
pitää panostaa aivan erityisen paljon.
Koululaisten harrastustoiveissa nousivat esiin erityisesti
monipuolinen liikunta ja pallopelit, parkour, kuntosali,
robotiikka, ohjelmointi, pelaaminen ja pelien suunnittelu.*
”

Taide siivittää oppimista Kirkonkylän kampuksella

Tuusulan palveluverkon kehittämisessä ei unohdeta taidettakaan. Uusien kiinteistöjen käyttäjät pääsevät nauttimaan laadukaiden tilojen lisäksi taideteoksista, jotka nivoutuvat rakennusten tarjoamien palveluiden teemoihin.

Uuden Kirkonkylän kampuksen tulevia käyttäjiä vastaanottaa pääovella kuvanveistäjä **Kim Simonssonin** yli kahden metrin korkuinen teos Koululainen. Jalustalla seisovassa teoksessa on käsi kohotettuna tervehdykseen, mutta sen viittoma tarkoittaa myös oppimista. Samasta oppimisen ilosta kertoo myös pyöräkatoksen ja melumuurin kiharainen kuviointi. Lähemmin tarkastellessa kuvioinnin huomaa rakentuvan kirjaimista, jotka taiteilija **Teija-Tuulia Ahola** on järjestänyt pitsimäisiksi kuvioiksi.

Koululais-veistoksen tuloa paikalleen Simonssonin ateljeesta Fiskarsista saadaan odottaa vielä koulun valmistumiseen saakka eli keväälle 2024. Teos asennetaan paikalleen vasta katualuetta rakennettaessa, vaikka pienoismalli on jo suunniteltu. Näyttävä veistos toteutetaan pronssista, ja se saa koululaiselle kuuluvalla arvokkuudella myös puolitoistametrinen jalustan.

Teija-Tuulia Ahola on suunnitellut Tuusulantien puoleiseen melumuriin tulevat kuvioinnit ja ovisyvennykseen sijoittuvat teräksiset ”ajatuskuplat” työnimellä Maailmaan. Koululaiset ovat tehneet melumuurin kirjaimet, jotka yhdessä muodostavat kasvavia kirjoituksen kaltaisia ketjuja. Ne ovat vaikkapa avaruudessa leijuvia maailmoja tai kukkamaisen pitsimäisiä kasvavia ympyröitä – kukin katsoja voi kokea ne omalla tavallaan.

Taiteilija itse sanoo: ”Pystyäkseen tuottamaan ymmärrettävää kieltä, kirjaimet on saatava oikeaan järjestykseen; kirjoittamisessa on sääntönsä ja järjestyksensä, niin kuin pitsinnypläyksessä on omansa, jotta saataisiin aikaiseksi valmista pitsiä tai ymmärrettävää tekstiä.”

Tekstikuvioinnit tehdään valamalla hyödyntämällä graafista betonia, joka on betonille ominaiseen tapaan kestävä ja huoltovapaata.

Uudet sanat ja ajatukset ovat avaimia uusiin maailmoihin ja tunteiden ilmaisuun. Näitä nuorten koululaisten pulppuilevia ajatuksia kuvaavat koulun seinässä olevat puolipallon muotoiset teräskuplat, jotka kuuluvat osana Aholan teokseen. Ajatuskuplat ovat monen kokoisia, ja ne lentävät maailmalle, aivan kuin lapset kasvavat turvallisen ja iloisen oppimisen kehdestä kohti maailmaa. Ilmava ja avaruudellinen olemus toistuu Aholan taiteen tekemisessä, vaikka materiaaleina ovatkin vahvat betoni ja teräs.

Lisäksi koulun käyttäjäkunta aloittaa taideprojektin taiteilija **Oona Tikkaon** kanssa. Osallistavan taideprojektin ajatuksena on tukea uuden kouluyhteisön syntymistä ja yhteistoimintaa uudessa koulukampuksessa. Taideteokset toteutetaan palveluverkon taideohjelman puitteissa. ●

Tutustu taiteilijoihin

Kim Simonsson, kimsimonsson.com
Teija-Tuulia Ahola, teija-tuulia.com
Oona Tikkaon, vikuri.com

*Osallistavan taideprojektin
ajatuksena on tukea uuden kouluyhteisön
syntymistä ja yhteistoimintaa.*

Teksti: Tiia Sunila

Kuvat: artistit

Räppiä, pyörätuolitanssia ja selviytymistarinoita Vammaismessuilla

Mika Leminen eli MC Ceparin

Heidi Foxell

Positiivisuus, hyvinvointi ja yhdenvertaisuus ovat Keski-Uudenmaan Vammaismessujen punainen lanka tänä vuonna. Kaikille avoimet maksuttomat messut järjestetään lauantaina 8.10. Keudan Kirkkotien toimipisteessä.

Hyvinvointi näkyy messuilla terveystutauksina, asiantuntijapuheenvuoroina, kosmetologi- ja kampauspalveluina ja tietoisuutena. Näytteilleasettajat esittelevät apuvälineitä ja uutuustuotteita, ja messuväki pääsee vaikkapa testailemaan taitojaan tasapainoradalle. Päivän aikana nautitaan myös vauhdikkaista pyörätuolitanssiesityksistä ja tuusulalaisen räppäri **Mika Lemisen eli MC Ceparin** vahvoista riimeistä.

– On tärkeää, että messut järjestetään. Niiden avulla voidaan tuoda esiin esteettömyyden ja saavutettavuuden merkitystä arjessa. Tällä tavoin tuetaan kaikenlaisten ihmisten osallisuutta ja yhdenvertaisuutta yhteiskunnassa, sanoo messuista järjestelyvastuussa olevan Tuusulan vammaisneuvoston puheenjohtaja **Jukka Keränen**.

– Messuilla on ohjelmaa niin lapsille kuin aikuisillekin. Esimerkiksi **Heidi Foxell** ja **Petri Virolainen** kertovat positiivisuudesta ja ystävydestä kantavina voimavaroina, jatkaa Keränen.

Tekemistä riittää koko päiväksi, ja lapsille on järjestetty omaa ohjelmaa. Lounasta on tarjolla koulun ruokalasta klo 11.00–13.00, ja kahvio on avoinna koko tapahtuman ajan.

Keski-Uudenmaan Vammaismessut

8.10. klo 11.00–15.00

Keuda, Kirkkotie 31, 04310 Tuusula

klo 11.00 Messujen avaus
klo 11.30 Ystävyden suurlähteläs Petri Virolainen
klo 12.00 Tietoisku uniapneasta, erikoislääkäri Miikka Peltomaa
klo 13.00 Positiivisuuden voima, kokemuspuhuja Heidi Foxell
klo 13.45 Puolustusministeri Antti Kaikkosen tervehdys
klo 14.00 Pyörätuolitanssiesitys
klo 14.30 Rap-artisti MC Ceparin

Oheisohjelma:

- Pop up -terveystutauksia
- Keski-Uudenmaan Kuulo ry:n kuuloseula (maksullinen, 5 €)
- Keudan opiskelijoiden kosmetologi- ja kampaamopalveluja (maksullinen)
- Interaktiivinen taikalattia ja -seinä
- Liikunta-tasapainorata
- Apuvälinekokeiluja
- Yhdistys- ja yritysesityksiä

Teksti: Heidi Hagman

Tuusula Hyvin sanottu -keskustelufestivaalilla Hämeenlinnassa

Tuusulan kunta on mukana ensimmäistä kertaa järjestettävillä Keskustelufestivaaleilla, jotka pidetään 30.9.–1.10. Hämeenlinnan Verkatehtaalla. Tapahtuman aikana käydään lähes 80 keskustelua, ja aiheiden kirjo on laaja. Festivaali on avoin yleisölle, ja kaikki halukkaat voivat osallistua keskusteluun.

Osaa keskusteluista voi seurata Yle Areenassa ja yle.fi:ssä. Keskustelufestivaalin järjestävät Yleisradio, Erätauko-säätiö ja Hämeenlinnan kaupunki yhdessä Tuusulan ja muiden Hyvin sanottu -hankkeen yhteistyökumppaneiden kanssa.

Festivaalilla puhutaan avoimesti mokista, kateellisuudesta, uskonnosta, vaikeiden uutisten vastaanottamisesta sekä toivosta. Kokonaisuus rakentuu kolmenlaisista keskusteluista: julkisista, luottamuksellisista ja pop up -keskusteluista.

Tuusulan kunta järjestää tapahtumassa luottamuksellisen ”Opettajuuks 2030” -keskustelun, jonka tavoitteena on keskustella opettajuuden tulevaisuudesta kannustavassa ja motivoivassa viitekehyksessä.

– Haluamme lisätä suomalaisten rohkeutta osallistua keskusteluihin tarjoamalla positiivisia kokemuksia ja mahdollisuuden syventää ymmärrystä toisistamme. Keskusteluun osallistuminen voi olla mukavaa ja helppoa! Edistämme kulttuuria, johon kuuluu kuunteleminen, toisten rohkaisu, puolustaminen ja terve itseluottamus, kertoo festivaalin päätuottaja **Markus Liimatainen**.

Tapahtumassa ovat mukana keskustelemassa muun muassa **Katri Helena**, **Jasper Pääkkönen**, **Kirsi Piha** ja **Piritta Hagman**.

Kuntalaisten illat tulevat taas

Koronaepidemian takia tauolla olleet kuntalaisten illat käynnistyvät jälleen marraskuussa 2022.

Illoissa kuullaan Tuusulan pormestari **Kalle Ikkelän** ajankohtaiskatsaukset kunnan ja keskusten ajankohtaisiin asioihin. Lisäksi illoissa on mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa valmistelussa olevien asioiden käsittelyyn. Illat järjestetään keskiviikkona 2.11. klo 18.00–20.00 Kellokoskella, tiistaina 8.11. klo 18.00–20.00 Etelä-Tuusulassa ja keskiviikkona 9.11. klo 18.00–20.00 Jokelassa. Seuraa kunnan viestintää illoista kunnan verkkosivuilla, sosiaalisessa mediassa ja paikallislehdissä.

TUUSULA

Elämää Tuusulassa.

Hyvä asua
omassa kylässä!